



Nautrēnu ziņas

Nr.6(262) Nautrēnu pagasta pārvaldes informatīvais izdevums

17.06.2021

DIGITĀLAIS COVID-19 SERTIFIKĀTS



No 1. jūnija ikvienam ir iespēja elektroniski iegūt digitālu sertifikātu, kas apliecina vakcinācijas pret Covid-19 vai vīrusa pārslimošanas faktu.

Digitālais Covid-19 sertifikāts ir apliecinājums tam, ka persona ir vakcinējusies pret Covid-19, veikusi Covid-19 analīzi, vai arī vīrusu pārslimojusi. To var izmantot Latvijas Republikas teritorijā, piemēram, kā apliecinājumu pakalpojuma saņemšanai, iestādes vai pasākuma apmeklēšanai.

Lai apskatītu savu digitālo Covid-19 sertifikātu, nepieciešams:

- Tīmekļvietnē covid19sertifikats.lv nospiešot pogu "Apskatīt savus sertifikātus".
- Autenticēties ar kādu no drošas piekļuves līdzekļiem (internetbanka, eID karte, mobile ID).
- Sistēmā pieprasīt savus sertifikātus, tad tos apskatīt vai saglabāt (datorā, viedierīcē).

Lai izdrukātu savu digitālo Covid-19 sertifikātu, nepieciešams:

- Tīmekļvietnē covid19sertifikats.lv nospiešot pogu "Apskatīt savus sertifikātus".
- Autenticēties ar kādu no drošas piekļuves līdzekļiem (internetbanka, eID karte, mobile ID).
- Sistēmā pieprasīt un apskatīt savus sertifikātus.
- Izvēlēties vajadzīgo sertifikātu un veikt tā druku.

Šobrīd ir pieejami šādi digitālie sertifikāti:

- Sertifikāts par veikto vakcināciju pret Covid-19.
- Sertifikāts par Covid-19 laboratorisko analīžu rezultātiem.
- Sertifikāts par Covid-19 izslimošanas faktu, ja iedzīvotājs ir slimojis ar Covid-19.

Katrs sertifikāts satur unikālu QR kodu, kas ir apliecināts ar digitālu simbolu virkni. Šī simbolu virkne ir kā digitāls paraksts jeb apliecinājums par sertifikātā iekļautās informācijas ticamību. Noskenējot QR kodu ar viedtālrunī esošo QR koda nolasīšanas aplikāciju, iespējams noskaidrot to, vai konkrētais sertifikāts ir derīgs vai nav derīgs, un pārlicināties, vai sertifikāts ir autentisks. QR kodu var noskenēt no sertifikāta digitālās versijas (piemēram, uzrādot to viedtālrunī) vai sertifikāta

izdrukas uz papīra.

Ja personai nav iespējas saņemt sertifikātu elektroniski, tad to var pieprasīt arī papīra formātā:

- ārstniecības iestādē, kura veica vakcināciju pret Covid-19 vai Covid-19 testu;
- jebkurā citā ārstniecības iestādē;
- vienotajā valsts un pašvaldības klientu apkalpošanas centrā.

Atgādinām, ka dodoties apmeklēt pasākumu vai ceļojot, līdzī jāņem arī personu apliecinošs dokuments - pase vai ID karte!

Sejas maskas varēs nevalkāt ārpus telpām vietās, kur nav ilgstoša cieša kontakta

Uzlabojoties epidemioloģiskajai situācijai, turpinās spēkā esošo drošības pasākumu pārskatīšana. Valdība 15. jūnijā atbalstīja Veselības ministrijas izstrādātos grozījumus, atceļot mutes un deguna aizsegu valkāšanu ārpus telpām vietās, kur cilvēkiem nav ilgstoša cieša kontakta.

Turpmāk sejas maskas vairs nebūs jāvalkā ārpus telpām vietās, kur ir liela cilvēku plūsma, taču cilvēki neatrodas ilgstošā ciešā kontaktā viens ar otru.

Sejas maskas varēs nevalkāt, piemēram, ielu tirdzniecības vietās, sabiedriskās ēdināšanas vietās ārpus telpām, tostarp āra terasēs, izglītības iestāžu ārpustelpu nodarbībās, kā arī psiholoģiskās palīdzības terapijas grupās, aģitācijās, dievkalpojumos un bērnu nometnēs, kas tiek rīkotas ārpus telpām.

Tomēr vietās, kur nav iespējams novērst ciešu kontaktu, piemēram pasākumos, kur cilvēki ilgstoši atrodas tuvu viens otram, masku lietošana varētu tikt piemērota arī ārpus telpām.

Mutes un deguna aizsegi joprojām jālieto sabiedriskajā transportā un iekštelpās, kur Covid-19 infekcijas izplatības risks joprojām saglabājas augsts.

Visa aktuālākā informācija ir pieejama Veselības ministrijas mājaslapā
www.vm.gov.lv

Informācija no Veselības ministrijas mājaslapas

LAUKSAIMNIEKIEM

Atgādinājums lauksaimniekiem par termiņiem

28.jūnijs - var veikt labojumus platību maksājumu iesniegumā, lai novērstu pārklājumus, par kuriem paziņojis Lauku atbalsta dienests. Sekojiet informācijai e – pastā.

30.jūnijs –piešķirtās dīzeļdegvielas izņemšana. Jaunās sezonas dīzeļdegviela ar samazināto akcīzes nodokli tiks piešķirta ar 1.jūliju.

1.jūlijs – var pieteikties atbalstam par apdrošināšanas polišu izdevumu daļēju segšanu (riska pārvaldība). Atbalsta intensitāte ir 70 procenti no apdrošināšanas polises iegādes izdevumiem, bet ne vairāk kā 50 eiro par vienu hektāru (kultūrauga augšanas sezonā) vai vienu liellopu vienību (gadā).

1.jūlijs – gada ienākumu deklarācijas iesniegšana (šogad termiņš pagarināts par 1 mēnesi). Neaizmirstam par iedzīvotāju ienākumu nodokļa samaksu, termiņš 23.jūlijs.

26.jūlijs – atskaite par darījumu kvīšu izlietojumu.

Par mācībām. LLKC birojos atsākušās mācības zoom platformā par zālāju biotopu apsaimniekošanu. Rēzeknes birojs piedāvā mācības 1. jūlijā. Ja vēlaties precīzāku informāciju, zvaniet.

Jūlija mēnesī datu centram jāiesniedz pārskats par ganāmpulka stāvokli novietnē uz **01.07.2021.** Pārskats jāsniedz par mājputniem, trušiem. Par cūkām – pašpatēriņa kopsavilkums vai ikmēneša kopsavilkums.

Attiecībā uz izmaiņām par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veikšanu (sociālais nodoklis) oficiāla informācija uz šo brīdi tieši lauksaimniekiem nav manīta. Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā lasāms 28.maijā ievietots teksts. Jūlija sākumā saimnieciskās darbības veicējiem lūgums paaugstināties, kas un kā darāms, jo informācija VID būs jāiesniedz līdz 15.jūlijam.

Anastasija Saleniece,

Rēzeknes konsultāciju biroja lauku attīstības konsultante

Aptiekas iestādes vēsture Nautrēnos



Nautrēnu aptiekas ēka padomju gados (*Nautrēnu Novadpētniecības muzeja materiāls, autors nezināms*).

Veicot pētījumu “Ārstniecības iestāžu izveidošanās un darbība Nautrēnu pagastā 20.gadsimtā ” atklājās, ka medicīnas aizsākums šajā teritorijā datējas ar 18., 19 .gs. un saistās ar tajā laikā visvairāk apdzīvoto ciemu – Zaļmuižu, kur strādāja muižas ārsti. 20.gs. 20-30 gados tika veikta agrārā reforma, tā atnesa būtiskas pārmaiņas administratīvajā dalījumā, un arī mūsu apkaimē kā sabiedriskais un kultūras centrs nostiprinājās cits ciems – Rogovka. Jau 1922.gada 4.maijā tajā tika nodibināta un 1.novembrī atklāta aptieka. Tā kā apritējis teju gadsimts kopš senākās medicīnas iestādes izveides šajā vietā, vēlos sniegt nelielu ieskatu tās darbības vēsturē.

Kā liecina mākslinieka J.Gleizda karte, senākā aptiekas ēka atradās pašā ciema centrā, netālu no tagadējās daudzīvokļu mājas, un piederēja Vācbaltiešu ģimenei – Grasmaņiem. Tās pirmais īpašnieks bija Kārlis, farmaceits ar augstāko

izglītību, bet 1930.gadā, pēc šī vīrieša nāves, iestādi mantoja viņa sieva Otīlija, kuras vadīšanas laikā notika bieža darbinieku maiņa- līdz 1939.gadam īslaicīgi aptiekā strādāja un nomainījās 18 aptiekāra palīgi un asistenti.

1939.gadā Latviju skāra vācbaltiešu repatriācija, šajā periodā valsti pameta arī Grasmaņu ģimene, tā rezultātā aptiekas darbība Rogovkā no 1939.g. 14.novembra līdz 1940.g. 10.janvārim tika pārtraukta. 1940.gadā par tās īpašnieku kļuva aptiekāra palīgs Indriķis Enkurs. Šajā laikā mainījās arī aptiekas nosaukums un no “Rogovkas aptiekas” tā pārtapa par “Nautrēnu aptieku”.

Daudz pārmaiņu iestādes darbībā atnesa Otrā pasaules kara gadi. Padomju varas laikā 1940.gadā aptiekas tika nacionalizētas un pakļautas Galvenai aptieku pārvaldei (GAP), piešķirot katrai aptiekai savu numuru. Nautrēnu aptieka 1941.g. tika apzīmēta ar numuru 439. Savukārt, 1941.g. jūnijā, ienākot vācu karaspēkam, aptiekas tika pakļautas vācu okupācijas iestādei - Farmācijas pārvaldei (FA). Šajā periodā iestāde atguva Nautrēnu aptiekas nosaukumu, kā arī tika paplašināts tās apkalpojamo loks, jo bija slēgta Makašānu aptieka. 1942.g. aprīļa laikrakstā “Dzīve Nautrēnos” atrodams liecības, ka “ Nautrēnu pagasta aptieka apkalpoja vairāk kā 10 000 iedzīvotāju.

1944.g.jūlija sākumā, tuvojoties frontes līnijai, vācu karavīri atkāpās un devās prom no Nautrēniem. Padomju armijas bumbvedējs nometa vairākas degbumbas, kuru rezultātā Rogovkā nodega vairākas nozīmīgas ciemata ēkas, tajā skaitā arī

aptieka. Tika atjaunota padomju varas politika aptiekas atkārtoti pakļāva GAP, sākumā piešķirot Naurēnu aptiekai 218. numuru (1944-1952), vēlāk – 56.numuru (1953-1989). Pēc kara Naurēnu aptieka tika izvietota Klementīna Jurkāna mājā, kur atradās līdz pat 1992.gadam. Par tās vadītāju kļuva provizora palīgs Marija Ziemete (1944-1949), prov.pal. Vladislavs Ziemets (1949-1953), prof.pal. Nadzežda Prisevoka (Jurdža; 1953-1962), tad ilgstoši aptieku vadīja prov.pal. Antoņina Melne (Jurkāne; 1962-1992).



Naurēnu medicīnas iestāžu vēsturiskajās ēkās un to apkārtņē atrastie materiāli (foto autore Grišule L.)

Pētījuma tapšanas laikā vairāki bijušie darbinieki dalījās atmiņās par aizvadītajiem gadiem vietējā aptiekā padomju periodā. Neapšaubāmi, tā laika darba ikdiena un pienākumi krasi atšķīrās no mūsdienu farmācijas industrijas, kur tiek pārdota jau gatava produkcija. Padomju gados preparāti aptiekai tika piegādāti nefasētā veidā, no kuriem darbinieki pēc ambulances un ārstu pasūtījuma izgatavoja nepieciešamos medikamentus. Maisot ar piestalu porcelāna piestā un nosverot nelielos kausa svaros līdz miligramam, tika gatavoti zāļu pulverīši. Speciālā iekārtā uz plīts tika destilēts ūdens, tuvākā un tālākā apkārtņē ievākti ārstniecības augi.

Atmodas laikā aptiekas tika reorganizētas un tās arī tiecās pēc patstāvības. Aptieka nr.56 Rogovkā sākumā kļuva par r/a "Farmācija" DTU 56.aptieku (1989-1991), tad par LAVU aptieku nr.56 (1991-1995). 1992.g.aptieku Rogovkā skāra lielas pārmaiņas - nomainījās darbinieki, jo aptiekas vadītāja A. Melne aizgāja pensijā, un viņas vietā tika nozīmēta farmaceite Anita Urtāne, viņa šajā iestādē jau bija nostrādājusi 21 gadu kā vadītājas asistente. Aptieka mainīja savu atrašanās vietu – tā pārcēlās uz jaunām telpām Naurēnu jaunuzceltajā ambulances ēkā, 1996.gada privatizācijas procesa rezultātā, valsts uzņēmums beidza pastāvēt un tika nodibināts farmaceites Anitas Urtānes individuālais uzņēmums "Naurēnu aptieka". 2004.g. tas tika ierakstīta komercregistrā kā IK "Naurēnu aptieka". Šī iestāde pastāvēja līdz 2021.gada 1.janvārim.

Naurēnu aptiekas darbības vēsture ir notikumiem bagāta un cieši savijusies ar valstī notikušajiem procesiem un pārmaiņām. Tā nav tikai vienas iestādes vēsture, bet gan daļa no Rogovkas ciema,

Naurēnu pagasta un vairāku vietējo iedzīvotāju dzimtu vēstures. Lai arī šobrīd tās darbība ir pārtraukta, cerams, tas nav iestādes vēstures noslēgums, bet gan sākums jaunam posmam un pārmaiņām.

(Raksta sagatavošanai izmantotie avoti: Latvijas aptiekāru asociācijas dati par Naurēnu aptieku, iegūti no aptiekas vadītājas A.Urtānes., "Valdības Vēstnesis", 07.12.1939., Nr. 278., "Rēzeknes Ziņas" 14.02.1942.Nr.13., Grišules A.atmiņas, 2019., Urtānes A. atmiņas, 2019., Pujates V. atmiņas, 2021., Miglinieks Antons, Naurēnu novads. Latgales Kultūras centra izdevniecība: Rēzekne, 2001, 111. lpp., Vīksna Arnis, Medicīnas administratīvās sistēmas Latvijā 19. gadsimtā un 20. gadsimta sākumā//LU raksti 809.sējums,"Zinātņu vēsture un muzejniecība", Latvijas Universitāte, 2015, 132-138lpp., mākslinieka J.Gleizda zīmētā Rogovkas ciema karte 1939.g.)



Aptiekas telpas vēsturiskajā ēkā 2020.gadā (autore Grišule L.)

Aptiekas darbinieku štatu saraksts

K.Grasmanis, īpašnieks, vadītājs,provizors	1922-1930
V.Bergmanis, vadītājs,Aptiekāra palīgs	1930-1931, 1933-1935
I.Levi, vadītājs,aptiekāra palīgs	1931
D.Gribergs ,vadītājs aptiekāra palīgs	1931
E.Šepele, aptiekāra asistente	1931-1932
V.Grabe, vadītājs,aptiekāra asistents	1931-1932
H.Hiršs, vadītājs,aptiekāra palīgs	1932
E.Drempelis, vadītājs, aptiekāra asistents	1932-1933
A.Kofskis,vadītājs, aptiekāra asistents	1933
Z.Bondara,vadītāja, farmaceite	1934
R.Urbanovičs, vadītāja, aptiekāra palīgs	1935-1936
V.Bertrams, vadītājs, aptiekāra palīgs	1936
I.Štālers, vadītājs,aptiekāra asistents	1936
H.Kaibelis, vadītājs, aptiekāra asistents	1936-1937
M.Stanķeviča,vadītāja, aptiekāra palīgs	1937
F.Hanukoviča, vadītāja, aptiekāra asistente	1937-1939
I.Enkurs,īpašnieks vadītājs,aptiekāra palīgs	1940-1944
M.Zlemete,vadītāja provizora palīgs	1944-1949
V.Zlemets,vadītājs, provizora palīgs	1949-1953
N.Prisekova, vadītājs provizora palīgs	1953-1962
A.,Grišule, Sanitāre-fasētāja	1967-20.gs 80.gadu sākums
V.Pujate,sanitāre-fasētāja	1960-20.gs 80.gadu beigas
A.Melne,vadītāja,provizora palīgs	1962-1992
A.Urkāne, aptiekāra asistente, īpašniece,vadītāja, farmaceite	strādā no 1971,1992-2020-vadītāja

(Latvijas aptiekāru asociācijas dati par Naurēnu aptieku, iegūti no aptiekas vadītājas A.Urtānes; vietējo iedzīvotāju atmiņas)

Laima Grišule
Pētījuma un raksta autors

Pīterdīna Rogovkā 29. junī tīšraidē

(Nautrānu sporta hallis – kultūrys noma Facebook.com kontā)



Namaineiga Rogovkā ir tradiceja 29. junī svinēt Pīterdīnu, kod nautrānīši gūdynoj dzejnīku Pīteru Jurciņu. Ir bejuši koncerti, vakariešona pi guņskura, pogostu amatermuokslys kolektivu uzastuošonus i cītys aktivitatis, bet namaineigs ir pīminis breids Desetņīku kopūs.

Šūgod Pīterdīna nūtikis tīšraidē nu Rogovkys centra, nalabvieleigu laika apstuokļu gadejumā – nu Nautrānu sporta hallis – KN. Varēsīm baudeit koncertu, kurā ar sovom dzīsmem pīrcynuos Sovvaļnīks, taipat debitēs Arņs Slobožanins ar grupu “PusKapļi”. Jis par “PusKapļim” stuosta: “Nu grupys “Kapļi” ir palykuse tikai puse – es, Jurs i Rasma, bet ūtrei puse, īskaitūt vokalistu, ir pasamainiejuse. Dažaiduoku dzeivis pagrīzīņu rezultātā “Kapļus” ir nūliems atstuoat Oskars

(Raibīs), praktiski jau jis beja tys golvonais “mesedža” nesiejs, kai pats soka – cylvāks ar mikrofonu. Mes sarunuojam, ka grupa dreikst izpīldeit juo dzīduotuos dzīsmis, bet tagad tū dareis Margarita Kolosova, tik vajadzeigs grupai cyts nūsaukums. Tai kai nu suokūtnejuos grupys mes palykom puse, tod tagad sauksimēs “PusKapļi”. Kod mes īsadūmuojam par Margaritu kai solisti, mes saprotom, ka jei tai “kapļeigi” tū vysu izdareis. Pymais koncerts tagad byus Rogovkā, par kū vysy asom cīši, cīši pīceigi i saviļnuoti.”

Koncerta laikā nūtikis i Jaunūs literatu konkursa, kas ir veļteits P. Jurciņa pīmiņai, nūslāgums. Itūgod konkursa moto ir Pītera Jurciņa vuordi: “Tu tymsumam par speiti nes sovū gaismekleiti.” Konkursa dorbu īsnieģšonys laiks tyka pagarynuots leidz 20. juņam.

Pasuokums nūtikis ar SIA “Latvijas Valsts meži” i Valsts kulturkapitāla fonda Latgolys kultūrys programys finansialu atbolstu.

Inga Vigule

Nautrānu sporta halles – KN vadeituoja



Šis projekts tiek realizēts ar Latvijas reģionālās attīstības aģentūras, Valsts kultūrkapitāla fonda un AS Latvijas valsts mežs finansialu atbolstu

Līgo svētku tradīcijas

Latvieši šos svētkus mīl un patiesi gaida. Draugi un ģimene sanāk kopā, ceļ galdā gardus ēdienus, dzied Jāņu dziesmas un kur ugunskuru. Jāņi ir ne vien līksmi, bet arī tradīcijām bagāti svētki.

1. Mājas pušķošana - Senos laikos uzskatīja, ka tas ienes mājās svētību un pasargā no ļaunajiem gariem, slimībām un neveiksmēm.

2. Vainagu višana - Jāņu vainags ir jāvij pašam. Tad tajā var ievīt labās domas, piemeklēt īstos ziedus, nodibināt saikni ar dabu un palīdzēt piepildīties kvēlākajiem sapņiem.

3. Līgo svētku ēdieni - svētku galdā ir jāceļ apaļš siers, kas vairo materiālās vērtības. Savukārt alus vairo dzīvības enerģiju. Galdā liekami arī pīrāgi, plātsmaizes, zemenes un medus – tie visi ir dzīvības un spēka simboli.

4. Aplīgošana - Aplīgot var ne tikai cilvēkus, bet arī laukus, mežus un lopus. Visu, kam vēl labklājību, veiksmi un pārticību.

5. Jāņu pirts - Tās laikā ir iespējami dažādi rituāli, kas palīdz attīrīties gan fiziski, gan garīgi, vairo labklājību, pasargāt sevi un pat dziedināties.

6. Jāņuguns - Tam vajadzētu atrasties paaugstinātā vietā, jo ir ticējums – cik tālu spīd uguns, tik tālu viss ir kārtībā. Jāņu uguns attīra no negatīvā un atbaida ļauno. Savukārt uguns apspīdētie gūst veiksmi un svētību.

7. Zīlēšanas ticējumi - Zīlējot Jāņu naktī, var tikt gan pie vīra, gan bagātības un visādi citādi uzlabot savu dzīvi.

Novēlam maģiskus un tradīcijām bagātus svētkus!!!

„NZ” sagatavoja un izdeva I. Vigule,
e-pasts: inga.vigule@rezeknesnovads.lv